

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 16

K A R A R

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 15.12.2021 tarihli yazıda; “2020 yılı Ocak ayında kurulan il ve ilçe seçim kurullarının iki yıllık görev süreleri 2022 yılı Ocak ayında dolacağından 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un 15, 18 ve 19’uncu maddeleri hükümleri uyarınca bu kurulların 2022 yılı Ocak ayının son haftası içinde iki yıl süre ile görev yapmak üzere yeniden oluşturulması gerekmektedir.

Bu nedenle; il ve ilçe seçim kurullarının yeniden oluşturulması, kuruluş esas ve ilkelerinin belirlenmesi için bir komisyon kurulmasını ve bu hususun karara bağlanmasını takdirlerinize arz ederim.” denilmiş olmakla, Kurulumuzun 15.12.2021 tarihli ve 2021/370 sayılı kararı ile oluşturulan Komisyon çalışmalarını tamamlamış bulunduğundan konu incelenir.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ

298 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesi seçim kurullarının; Yüksek Seçim Kurulu, il ve ilçe seçim kurulları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu olduğunu hüküm altına almıştır.

298 sayılı Kanun hükümleri uyarınca il ve ilçe seçim kurulları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun iki yılda bir Ocak ayının son haftasında kurulması öngörülmüştür.

298 sayılı Kanun hükümlerine göre, Kurulumuzun 09.01.2020 tarihli ve 3 sayılı kararı ile 2020 yılının Ocak ayında kurulmuş tüm il ve ilçe seçim kurullarının görev süreleri 2022 yılı Ocak ayının son haftasında sona ereceğinden bu kurulların 25 Ocak 2022 tarihinden itibaren bir hafta içinde ve iki yıllık süre için yeniden kurulmaları gerekmektedir.

Bu nedenle il ve ilçe seçim kurulları, kuruluş esaslarının gösterdiği 298 sayılı Kanun’un 15, 18 ve 19’uncu maddeleri çerçevesinde oluşturulmalıdır.

I- İl ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hâkimler:

Büyükşehir statüsüne bağlı il merkezleri ile diğer il merkezlerinde adli teşkilatlanmadaki farklılıklar il ve merkez ilçe seçim kurullarının oluşumunu da etkilediğinden konunun iki bölümde incelenerek kurulların buna göre belirlenmesi zorunludur.

İl seçim kurulu başkanlığı tarafından, Hâkimler ve Savcılar Kurulundan o il ya da ilçede görev yapan hâkimlerin kıdem durumlarının sorulmasını müteakip gelen sıralamaya göre kıdem sırası belirlenerek ilgili hâkime hangi il ya da ilçe seçim kurulu başkanlığında veya il seçim kurulu üyeliğinde görevlendirildiği bildirilir.

A) Büyükşehir statüsüne tabi olmayan il merkezlerinde:

298 sayılı Kanun’un 15’inci maddesine göre; il seçim kurulu, il merkezinde görev yapan (geçici yetkililer hariç) en kıdemli hâkimin başkanlığında ve merkez ilçe seçim kurulu başkanlarından sonra gelen en kıdemli iki asıl ve iki yedek hâkim üyeden oluşur.

İl seçim kurulu başkanı ile asıl ve yedek üyeler belirlenirken hâkimlerin kıdemlerini düzenleyen 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu’nun 15’inci maddesi göz önünde bulundurulur. Aynı Kurulda eşler birlikte yer alamazlar.

298 sayılı Kanun’un 18’inci maddesinin ikinci fıkrasında ise il merkezlerinde kurulacak merkez ilçe seçim kurullarına, il seçim kurulu başkanı hâkimden sonra gelen en kıdemli hâkimin başkanlık edeceği belirtilmiştir.

Kanunun bu iki hükmü birlikte değerlendirildiğinde il seçim kurulu başkanından sonra gelen en kıdemli hâkimin merkez ilçe seçim kurulu başkanı olacağı sonucuna varılmaktadır.

İl merkezinde 298 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin üçüncü fıkrası gereğince birden fazla merkez ilçe seçim kurulu kurulması durumunda, il seçim kurulu başkanından sonra gelen kıdemli hâkimler kıdem sırasına göre merkez ilçe seçim kurulu başkanlıklarını görevini yürütürler.

Örnek: Bir ilde üç merkez ilçe seçim kurulu oluşturulması gerekiyorsa il seçim kurulu başkanından sonra gelen en kıdemli hâkim birinci merkez ilçe seçim kuruluna, ondan sonra gelen kıdemli hâkim ikinci merkez ilçe seçim kuruluna, ondan sonra gelen kıdemli hâkim de üçüncü merkez ilçe seçim kuruluna başkanlık edecektir.

Merkez ilçe seçim kurulları başkanları bu şekilde belirlendikten sonra bu hâkimlerden sonra gelen kıdemli hâkimlerden; sırasıyla ilk ikisi il seçim kurulu asıl üyeliği, sonra gelen ikisi de il seçim kurulu yedek üyeliği görevini yürütecektir.

B) Büyükşehir statüsüne tabi il merkezlerinde:

İl seçim kurulu başkanlığı görevini yürütecek hâkim, yukarıda (A) bendindeki esaslara göre belirlenir. Başka bir ifadeyle il merkezinde ve o ilin adı ile anılan adli teşkilatta görevli (geçici yetkililer hariç) hâkimlerden en kıdemli olanı il seçim kurulu başkanlığı görevini yürütür.

a) İl merkezindeki ilçelerin hiçbirinde bağımsız, diğer bir anlatımla o ilçenin adı ile anılan adli teşkilat yok ise bu durumda ilçeler 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralamaya tabi tutularak alt alta yazılmak suretiyle bir liste düzenlenir. Her ilçenin karşısına o ilçedeki mevcut ilçe seçim kurullarının numarası yazılarak il merkezinde bulunan merkez ilçe seçim kurullarının sayısı saptanır.

Daha sonra il seçim kurulu başkanı hâkimden sonra gelen o yer hâkimlerinden toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar isimler belirlenir ve kıdemlerine göre sıralanır.

Bu listede yer alan hâkimler, listedeki sıralarına göre sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstlenirler.

Örnek: Konya il merkezinde, adli teşkilatı bulunmayan ilçelerden; Selçuklu ilçesinde (3), Meram ilçesinde (2) ve Karatay ilçesinde (1) olmak üzere toplam (6) adet ilçe seçim kurulu bulunmaktadır.

24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde bu ilçelerin kesinleşen seçmen sayıları aşağıda gösterildiği gibidir.

Sıra No	İlçe Adı	Seçim Kurulu Sayısı	Seçmen Sayısı
1	Selçuklu	3	426.683
2	Meram	2	231.848
3	Karatay	1	206.841

Bu sıralamaya göre, Konya Adliyesinde görev yapan hâkimlerden, il seçim kurulu başkanı olan hâkimden sonra gelen en kıdemli hâkim Selçuklu 1. İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen kıdemli hâkim Selçuklu 2. İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen kıdemli hâkim Selçuklu 3. İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen kıdemli hâkim Meram 1. İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen kıdemli hâkim Meram 2. İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen kıdemli hâkim de Karatay İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevini üstlenecektir.

b) İl merkezindeki ilçelerin bir ya da birkaçında bağımsız adli kuruluş bulunduğu takdirde bu ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlıkları, o ilçenin hâkimleri arasından, bağımsız adli teşkilatı bulunmayan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanları ise yukarıda (a) bendi örneğinde olduğu gibi belirlenecektir.

Örnek: Ankara ilinde bağımsız adli teşkilatı bulunmayan ilçelerin 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısı esas alınarak büyükten küçüğe doğru yapılan sıralamasına göre Çankaya, Keçiören, Yenimahalle, Mamak, Altındağ ve Pursaklar ilçe seçim kurulu başkanları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanı Ankara Adliyesinde,

Adli teşkilatı bulunmayan Sincan, Etimesgut ve Ayaş ilçelerinde adli işler Ankara Batı Adliyesi adli teşkilatı tarafından yürütüldüğünden Sincan, Etimesgut ve Ayaş ilçelerindeki seçim işleri Ankara Batı Adliyesinde,

görevli hâkimler arasından yukarıdaki (a) bendi örneğinde olduğu gibi belirlenecektir.

C) Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun oluşumu:

298 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi uyarınca yurt dışında bulunan vatandaşların oy kullanmalarıyla ilgili seçim işlerini yönetmek üzere Ankara İl Seçim Kuruluna bağlı Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu oluşturulması öngörülmüştür.

I-B.a. maddesinde belirtildiği gibi; Ankara Adli Teşkilatında adli iş ve işlemleri yürütülen ilçeler, ilçe seçim kurulu sayıları belirtilerek ve 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralamaya tabi tutularak, alt alta yazılmak suretiyle oluşturulan listenin sonuna Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı ilave edilir.

Daha sonra Ankara İl Seçim Kurulu Başkanından sonra gelen Ankara hâkimlerinden, toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar isimler belirlenerek kıdemlerine göre sıralanır ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevini yürütecek hâkimler belirlenir.

Örnek: Ankara il merkezinde adli teşkilatı bulunmayan ilçelerden; Çankaya ilçesinde (4), Keçiören ilçesinde (4), Yenimahalle ilçesinde (3), Mamak ilçesinde (3), Altındağ ilçesinde (2), Pursaklar ilçesinde (1) ilçe seçim kurulu ve ayrıca Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu bulunmaktadır.

24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde, bu ilçelerin kesinleşen seçmen sayıları aşağıda gösterildiği gibidir:

<u>Sıra No:</u>	<u>İlçe Adı</u>	<u>Seçim Kurulu Sayısı</u>	<u>Seçmen Sayısı</u>
1	Çankaya	4	675.782
2	Keçiören	4	663.345
3	Yenimahalle	3	483.390
4	Mamak	3	453.000
5	Altındağ	2	257.689
6	Pursaklar	1	97.665

Bu sıralamaya göre, Ankara Adliyesinde görev yapan ve il seçim kurulu başkanı olan hâkimden sonra gelen en kıdemli dört hâkim Çankaya 1, 2, 3 ve 4., ondan sonra gelen kıdemli dört hâkim Keçiören 1, 2, 3 ve 4., ondan sonra gelen kıdemli üç hâkim Yenimahalle 1, 2 ve 3., ondan sonra gelen kıdemli üç hâkim Mamak 1, 2 ve 3., ondan sonra gelen kıdemli iki hâkim Altındağ 1 ve 2., ondan sonra gelen kıdemli hâkim Pursaklar İlçe Seçim Kurulu başkanlıkları görevlerini kıdem sırasına göre üstlenirler. Pursaklar İlçe Seçim Kurulu Başkanından sonra gelen kıdemli hâkim ise Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevini üstlenir.

II- İl seçim kurulu üyelerinin belirlenmesi:

İl ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütecek hâkimler belirlendikten sonra o yerde görevli bulunan hâkimler arasından kıdem sırasına göre ilk ikisi il seçim kurulu asil üyeliği, sonra gelen ikisi de il seçim kurulu yedek üyeliği görevini yürüteceklerdir.

III- İlçe seçim kurulu başkanının belirlenmesi:

298 sayılı Kanun'un 18'inci maddesine göre, ilçedeki en kıdemli hâkim kurulun başkanıdır.

Anılan Kanun'un 10'uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca ilçede birden fazla ilçe seçim kurulunun kurulması halinde ise ilçede görevli hâkimler, birden fazla merkez ilçe seçim kurulu bulunan illerde olduğu gibi kıdem esasına göre ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütürler.

IV- İl ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hâkimlerin saptanmasına ilişkin esaslar:

a) 298 sayılı Kanun'un 15 ve 18'inci maddelerinde yapılan düzenlemeyle; il ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hâkimlerin belirlenmesinde "*kıdem*" esası getirilmiştir.

Hâkimler arasındaki kıdem, 2802 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde yazılı esaslara göre belirlenir. Ancak bu kıdem belirlenmesinde kınama veya daha ağır disiplin cezası almış olanlar diğerlerinden kıdemsiz sayılırlar.

b) 298 sayılı Kanun'un 15 ve 18'inci maddelerine göre il ve ilçe seçim kurullarının sürekliliği ve iki yılda bir yenilenmesi esası getirilmiştir. Hâkimlerin 2022 yılı Ocak ayının son haftasındaki kıdem durumları esas alınmak suretiyle oluşturulan il ve ilçe seçim kurulları iki yıl süre ile görev yaparlar.

Bu nedenle il ve ilçe seçim kurulları oluşturulduktan sonra terfi veya yer değiştirme kararlamaları sonucunda o yer hâkimleri arasında meydana gelebilecek kıdem değişiklikleri, seçim kurullarının yapısında iki yıl süre ile bir değişiklik yapılmasını gerektirmez.

Naklen atama, istifa veya emeklilik gibi nedenlerle il ve ilçe seçim kurullarında meydana gelen boşalmalarda ise kurullarda görev almamış en kıdemli hâkim il ve ilçe seçim kurullarında boşalan görevi üstlenir.

Bu temel kuralın tek istisnası, il seçim kurulu başkanlığıdır. İl seçim kurulu başkanlığının il merkezinde görevli hâkimlerden en kıdemli olan tarafından yürütülmesi hem yasal zorunluluk hem de hizmetin bir gereğidir. Herhangi bir sebeple il seçim kurulu başkanlığının sürekli olarak boşalması halinde, başka kurullarda görev alıp almadığına bakılmaksızın il merkezindeki en kıdemli hâkim il seçim kurulu başkanlığı görevini yürütür.

Eğer boşalma nedeniyle il seçim kurulu başkanlığı görevini üstlenen kıdemli hâkim, il veya ilçe seçim kurullarından ayrılarak bu göreve gelmiş ise onun ayrılmasıyla boşalan göreve yukarıda belirtilen asıl kural uyarınca kurullarda görev almamış hâkimlerden en kıdemlisi getirilir.

Kurullarda görev alanlar, 298 sayılı Kanun'un 27'nci maddesi hükmü gereği görevlerine başlamadan önce kurul önünde and içerler. Buna ilişkin tutanak Yüksek Seçim Kuruluna gönderilir.

Örnek (1):

(A) ilinde, il seçim kurulu ile il merkezinde mevcut (3) merkez ilçe seçim kurulu 2022 yılının Ocak ayında oluşturulmuş ve kuruluşları kesinleşmiş olsun. Sonradan çıkan ve bu kurullarda görevli hâkimlerin yer almadığı bir atama kararname ile o il merkezine, kurullarda görevli hâkimlerden daha kıdemli iki hâkimin atanması halinde:

Bu durum seçim kurullarının bünyesinde herhangi bir değişiklik yapılmasını gerektirmez.

Örnek (2):

(B) ilinde, il ve merkez ilçe seçim kurulları kurulduktan sonra il seçim kurulu başkanının başka bir yere atanması ya da emekli olması durumunda:

İl merkezinde ondan sonra gelen en kıdemli hâkimin 2. merkez ilçe seçim kurulu başkanı olması halinde, il seçim kurulu başkanlığını aynı yer 2. merkez ilçe seçim kurulu başkanı üstlenir. Bu suretle boşalan 2. merkez ilçe seçim kurulu başkanlığı ise ilde görevli ve kurullarda görev almamış en kıdemli hâkim tarafından yürütülür.

Örnek (3):

Birden fazla ilçe seçim kurulu bulunan (A) ilçesinde, 1. ilçe seçim kurulu başkanının naklen başka bir yere atanması halinde bu görevi, ilçenin diğer seçim kurullarında görev almamış o yerde görevli en kıdemli hâkim üstlenir.

e) Bir hâkimin, o yer hâkimi sıfatını kazanabilmesi için atanması yeterli olmayıp görev yerine gelerek işe başlamış olması gerekir. Bu nedenle, önceden ataması yapıldığı halde çeşitli nedenlerle atandığı il veya ilçedeki görevlerine başlamamış hâkimlerin, kurullar oluşturulduktan sonra gelerek görevlerine başlamış olmaları seçim kurullarında değişiklik yapmasını gerektirmez.

Ancak kurulların oluşumundan önce atanan hâkimlerin kıdem durumu; Ocak ayının son mesai günü itibarıyla görevde olanlar arasında belirlenir.

e) Seçim kurullarının oluşumu sırasında o yer kadrosunda yer alan hâkimlerden bir kısmının izinli, raporlu, geçici olarak görevden uzaklaştırılmış veya başka yerde geçici yetkili olmaları kurullarda görev almalarına engel değildir. Ancak idari olarak Adalet Bakanlığında veya diğer kamu kurumlarında görevlendirilen hâkimler seçim kurullarında görev alamazlar.

İzin, rapor, geçici olarak görevden uzaklaştırma veya geçici yetki nedeniyle görevi başında bulunamayan hâkim;

- İl seçim kurulu başkanı ise; il seçim kurulu başkanlığı görevini, il seçim kurulunun en kıdemli üyesi,
- İlçe seçim kurulu başkanı ise; ilçe seçim kurulu başkanlığı görevini, kurullarda görev almamış hâkimlerin en kıdemlisi geçici olarak yürütür.

Kurullarda asıl görevli hâkimlerin izin, rapor, geçici olarak görevden uzaklaştırma ya da geçici yetki sürelerinin sona erip görevlerine dönmeleri durumunda kurullarda geçici olarak görev almış olanlar yerlerini bu hâkimlere bırakırlar.

Ancak kurullardaki geçici görev süresinin **üç ayı geçmesi halinde** bu görev sürekli hale dönüşür. Bununla birlikte il seçim kurulu başkanlığını geçici görevle yürütme süresinin üç ayı geçmesi durumunda il seçim kurulu başkanı yukarıdaki esaslara göre yeniden ve sürekli olarak belirlenir.

d) Kurulların oluşumu sırasında o yerde geçici yetkili olarak görevli olan hâkimin il ve ilçe seçim kurullarında görev almaması esastır. Ancak ilçede yetkili hâkimden başka hâkim yoksa yetkili hâkim geçici olarak ilçe seçim kurulu başkanlığını üstlenir. İl seçim kurulu, yetkili hâkim katılmadan oluşmıyorsa yetkili hâkim geçici olarak il seçim kuruluna üye olarak katılır; başkan olarak katılamaz. Bu görevler geçici durum sona erinceye kadar devam eder.

e) İl seçim kurulu başkanlığı, asıl ve yedek üyelikleri ile ilçe seçim kurulu başkanlığı görevini yürütecek olan hâkimlerden biri, herhangi bir sebeple bu görevi yapamaz ve o yerde bu görevi yapabilecek başka bir hâkim de bulunmazsa o yerin bağlı olduğu ağır ceza mahkemesinin yargı çevresi içerisinde bulunan ve görevinden ayrılmasında sakınca görülmeyen bir hâkime merciince bu yetki verilir.

Yukarıda belirtilen eksiklerin, ağır ceza mahkemesinin yargı çevresi içerisindeki hâkimlerden tamamlanmasına imkân bulunmayan hâllerde, bu ağır ceza merkezine en yakın ağır ceza mahkemesi yargı çevresi içerisindeki hâkimlerden biri, yukarıdaki usule göre yetki verilerek görevlendirilir.

f) Seçim işlerinin özellikle seçim dönemlerinde mesai saati gözetilmeksizin yürütülmesi gerektiğinden seçim iş ve işlemlerinin sağlıklı yürütülebilmesi için seçim kurulları oluşturulmadan önce sağlık durumu bu görevleri yerine getirmeye uygun olmayan hâkimlerin, sağlık durumlarını belgelendirmeleri halinde seçim kurullarında görev alıp alamayacaklarına Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir.

Seçim kurullarında görev almama konusundaki mazereti Yüksek Seçim Kurulunca kabul edilen hâkimler kurullarda görevlendirilmez.

V- Adli teşkilatı bulunmayan ilçelerde ilçe seçim kurulu başkanının belirlenmesi:

Adli teşkilatı bulunmayan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlıklarına; adli yönden bağlanılan ve adli işlemlerin yürütüldüğü il veya ilçedeki o yer ilçe seçim kurulu başkanı ve varsa il seçim kurulu asıl ve yedek üyelerinden sonra gelen en kıdemli hâkim getirilir.

Ancak bu kapsamda bulunan ilçeler birden fazla olduğu takdirde, bu ilçeler 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralamaya tabi tutulmak suretiyle bir liste düzenlenir. Her ilçenin karşısına numara yazılarak seçim kurullarının sayısı saptanır. Mevcut ilçe seçim kurulu başkanından veya il seçim kurulu başkan ve üyeleri ile merkez ilçe seçim kurulu başkanından sonra gelen hâkimlerden, toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar kıdem durumuna göre isimler belirlenir. Bu listede yer alan hâkimler, seçmen sayısına göre sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstlenirler.

İlçe seçim kurulu oluşumunda hâkim sayısının yetersiz olması durumunda merkez ilçeye en yakın ilçe seçim kurulu başkanlığı, merkez ilçe seçim kurulu başkanınca yürütülür. Buna rağmen boşta kalan ilçe seçim kurulu başkanlığının bulunması halinde bu görev, ilçeye en yakın ilçe seçim kurulu başkanı tarafından yürütülür.

Örnek (1):

Çankırı İl Seçim Kuruluna, başkan ile iki asıl ve iki yedek hâkimin, Merkez İlçe Seçim Kuruluna başkanlık etmesi için bir hâkimin ve adli teşkilatı olmayan Yapraklı, Kızılırmak, Eldivan ve Korgun ilçe seçim kurullarına başkanlık etmesi için dört hâkimin görev alması gerekmektedir. Ancak Çankırı il merkezinde hâkim sayısının dokuz olduğu varsayıldığında, kurulların tamamının oluşması için on hâkime ihtiyaç duyulacağından, Çankırı'da görevli hâkim sayısının ihtiyaca cevap vermeyeceği açıktır.

Bu durumda; adli teşkilatı bulunmayan Yapraklı, Kızılırmak, Eldivan ve Korgun ilçe seçim kurulu başkanlıklarından merkez ilçeye en yakın mesafede olanı, Çankırı Merkez İlçe Seçim Kurulu başkanınca üstlenilir. Diğer üç ilçe seçim kurulu başkanlığı ise; bu ilçelerin 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralanarak, kurullarda görev almamış hâkimlerden kıdem durumu esas alınarak belirlenir.

Örnek (2):

Adli teşkilatı bulunmayan ilçenin, adli yönden bağlandığı ilçede sadece bir hâkimin bulunduğunu varsayalım. Bu halde, adli teşkilatı olmayan ilçenin seçim kurulu başkanlığı görevinin de, bağlanılan ilçenin ilçe seçim kurulu başkanı tarafından yürütülmesi gerekir.

VI- İlçe seçim kurulu üyelerinin belirlenmesi:

298 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde, ilçe seçim kurulunun dört asıl ve dört yedek üyesinin siyasi partilerden alınacağı, ilçe seçim kurulu başkanının bu kurulun yeniden kurulması için 18'inci maddede öngörülen sürenin başında, ilçede teşkilatı bulunan ve son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan dört siyasi partiye birer asıl ve birer yedek üye adını iki gün içinde bildirmelerini tebliğ edeceği hükmü yer almıştır.

a) Son milletvekili genel seçimine (24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem) katılan siyasi partiler; 1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Cumhuriyet Halk Partisi, 3- Halkların Demokratik Partisi, 4- Hür Dava Partisi, 5- İyi Parti, 6- Milliyetçi Hareket Partisi, 7- Saadet Partisi ve 8- Vatan Partisi'dir. Şu halde ilçede teşkilatı bulunması koşulu ile bu siyasi partilerden o ilçede en çok oyu almış olan dört siyasi partiye, iki gün içinde birer asıl ve birer yedek üye adının bildirilmesi için ilçe seçim kurulu başkanı tarafından tebligat yapılır ve ilçe seçim kurulunun siyasi partili asıl ve yedek üyeleri belirlenir.

Süresi içinde ad bildiren siyasi parti sayısı dörtten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden ve o ilçede aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulde tamamlanır.

Oyların eşitliği halinde ad çekilir.

b) Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasına rağmen, dört asıl ve dört yedek üyenin tümü belirlenemediği takdirde; 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince Yüksek Seçim Kurulunun 12.01.2022 tarihli ve 2022/13 sayılı kararı ile belirlenen siyasi partilerden (1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2-Anavatan Partisi, 3- Bağımsız Türkiye Partisi, 4- Büyük Birlik Partisi, 5- Cumhuriyet Halk Partisi, 6- Demokrasi ve Atılım Partisi, 7- Demokrat Parti, 8- Demokratik Sol Parti, 9- Emek Partisi, 10- Gelecek Partisi, 11- Genç Parti, 12- Halkların Demokratik Partisi, 13- Hür Dava Partisi, 14- İyi Parti, 15- Millet Partisi, 16- Milliyetçi Hareket Partisi, 17- Muhafazakar Yükseliş Partisi, 18- Saadet Partisi, 19- Sol Parti, 20- Türkiye İşçi Partisi, 21- Türkiye Komünist Hareketi, 22- Türkiye Komünist Partisi, 23- Vatan Partisi ve 24- Yeniden Refah Partisi) o ilçede teşkilatı bulunanlar saptandıktan sonra ilgili partilere ad çekmenin yapılacağı gün ve saat tebliğ edilir ve bunlar arasından ad çekilir.

Ad çekme sonucuna göre belirlenen siyasi partilerin eksik üyelik sayısı kadar bildireceği kimseler ilçe seçim kurulu üyesi olur. (a) bendinde belirtilen yazılı usullerle kendilerinden ad istenmiş ve üye adı bildirmiş olan siyasi partiler bu ad çekmeye dâhil edilmez.

Yukarıdaki usul ve esaslara göre eksik kalan asıl ve yedek üyelikler halen tamamlanamamış ise 298 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde belirtildiği üzere ilçe merkezinde görev yapan ve toplam memuriyet süresi on yıldan fazla olan, yasama meclisi veya mahalli idare seçimlerinden birine siyasi parti adayı veya aday adayı olarak katılmamış ve evvelce hiçbir siyasi partiye kaydolmamış Devlet memurlarını gösteren o ilçedeki görev süreleri esas alınarak düzenlenecek listenin ilk sekiz sırasında yer alanlar arasından ad çekmeyle belirlenerek tamamlanır.

Mahalli idareler seçimlerinde alınan oylar ilçe seçim kurulu üyeliklerinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Örnek:

Bir ilçede, Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilen ve ilçede teşkilatı bulunan A, B, C, D, E adlarında beş siyasi partiden sadece A ve B siyasi partileri son milletvekili genel seçimine (24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem) katılmış ve bu iki siyasi parti yapılan tebligat üzerine ilçe seçim kuruluna katılacak birer asıl ve birer yedek üyenin adını bildirmişlerdir.

Bu durumda, öncelikle kurulun eksik kalan diğer iki üyeliğinin hangi siyasi partilere ait olacağı saptanması gerekir. Bunun için de C, D, E adlı siyasi partilere tebligat yapılarak, belirlenen gün ve saatte bu üç siyasi parti arasında ad çekme işlemi yapılır. Ad çekmede C ve E adlı siyasi partilerin adlarının çıktığını varsayalım. Bu durumda, bu iki siyasi partiye tebligat yapılarak ilçe seçim kurulu asıl ve yedek üyeliği için birer isim bildirmeleri istenerek kurulun eksik kalan iki üyeliği tamamlanır.

Yukarıda belirtilen esas ve usullerin uygulanmasına rağmen ilçe seçim kurulunun siyasi partili üyelerinden eksik kalanlar olursa, bu eksiklik 298 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi uyarınca tamamlanır.

c) İlçe seçim kurulunun iki asıl ve iki yedek üyesinin ve siyasi partilerden eksik kalan asıl ve yedek üyelerinin, ilçe merkezinde görev yapan ve 298 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde nitelikleri yazılı Devlet memurları arasından ve aynı maddede gösterilen usulle saptanması gerekir. Söz konusu maddede öngörülen on yıllık görev süresinin başlangıcı, memuriyete ilk giriş tarihidir. O ilçedeki hizmet süresi sadece ad çekmeye esas olacak listenin düzenlenmesinde dikkate alınır.

Birden fazla ilçe seçim kurulu bulunan yerlerde; ilçe merkezinde görev yapan ve 298 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde nitelikleri yazılı Devlet memurları belirlenirken, söz konusu listenin ilk sekiz sırasında yer alanlar birinci ilçe seçim kurulu, dokuz ila on altıncı sırasında yer alanlar ikinci ilçe seçim kurulu, on yedi ila yirmi dördüncü sırasında yer alanlar üçüncü ilçe seçim kurulu, yirmi beş ila otuz ikinci sırasında yer alanlar ise dördüncü ilçe seçim kurulu için ad çekmeye esas olacak liste olarak belirlenecektir.

Ad çekme siyasi partiler tarafından bildirilen asıl üyeler huzurunda başkan tarafından yapılır.

ç) Adli teşkilatı bulunmayan ilçelerin seçim iş ve işlemleri, yargı alanı itibarıyla bağlandıkları ilçe seçim müdürlükleri tarafından yürütüldüğünden, söz konusu ilçelerde, ilçe seçim kurullarının kendi adlarıyla yeniden oluşturulması ve ilçe seçim kurullarına alınacak siyasi parti üye ve temsilcileri ile memur üyeleri, adli teşkilatı bulunmayan ilçeden istenir ve yukarıda belirlenen esaslara göre oluşum tamamlanır.

Örnek: Denizli ili Serinhisar ilçesinde adli teşkilatın bulunmaması nedeniyle Serinhisar ilçesinin adli iş ve işlemleri Acıpayam adli teşkilatı tarafından yürütüldüğünden Serinhisar İlçe Seçim Kurulu oluşturulurken Serinhisar İlçe Seçim Kurulu Başkanı, Acıpayam Adliyesinde görev yapan hâkimlerden kıdem sırasına ve bu Genelge'nin (V) maddesinde yazılı esaslara göre, Serinhisar İlçe Seçim Kurulunun siyasi parti üye ve temsilcileri ile memur üyeleri ise Serinhisar ilçesindeki siyasi partiler ile aynı yerde görev yapan memurlar arasından yukarıda belirtilen esaslara göre belirlenir.

d) Yeni kurulan ilçelerde oluşturulacak ilçe seçim kurulları, bu yerlerin ilçe olmadan önceki yerleşim birimleri dikkate alınarak 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimindeki oyların partiler bazında birleştirilmesi suretiyle teşkilatı bulunan siyasi partiler arasından, ilçe seçim kuruluna üye adı bildirecek siyasi partiler belirlenir.

VII- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu üyelerinin belirlenmesi:

Son milletvekili genel seçimine (24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem) katılan siyasi partiler; **1-** Adalet ve Kalkınma Partisi, **2-** Cumhuriyet Halk Partisi, **3-** Halkların Demokratik Partisi, **4-** Hür Dava Partisi, **5-** İyi Parti, **6-** Milliyetçi Hareket Partisi, **7-** Saadet Partisi ve **8-** Vatan Partisi'dir. Bu siyasi partilerden yurt genelinde en çok oyu almış olan dört siyasi partiye, iki gün içinde birer asıl ve birer yedek üye adının bildirilmesi için Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından 298 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde öngörülen sürenin başında, tebligat yapılır ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun siyasi partili asıl ve yedek üyeleri belirlenir.

Süresi içinde ad bildiren siyasi parti sayısı dörtten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerin aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulde tamamlanır.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasına rağmen, dört asıl ve dört yedek üyenin tümü belirlenemediği takdirde; 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince Yüksek Seçim Kurulunun 12.01.2022 tarihli ve 2022/13 sayılı kararı ile belirlenen siyasi partilerden (1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Anavatan Partisi, 3- Bağımsız Türkiye Partisi, 4- Büyük Birlik Partisi, 5- Cumhuriyet Halk Partisi, 6- Demokrasi ve Atılım Partisi, 7- Demokrat Parti, 8- Demokratik Sol Parti, 9- Emek Partisi, 10- Gelecek Partisi, 11- Genç Parti, 12- Halkların Demokratik Partisi, 13- Hür Dava Partisi, 14- İyi Parti, 15- Millet Partisi, 16- Milliyetçi Hareket Partisi, 17- Muhafazakar Yükseliş Partisi, 18- Saadet Partisi, 19- Sol Parti, 20- Türkiye İşçi Partisi, 21- Türkiye Komünist Hareketi, 22- Türkiye Komünist Partisi, 23- Vatan Partisi ve 24- Yeniden Refah Partisi) Ankara ilinde teşkilatı bulunanlar saptandıktan sonra ilgili partilere ad çekmenin yapılacağı gün ve saat tebliğ edilir ve bunlar arasında ad çekilir.

Ad çekme sonucuna göre belirlenen siyasi partilerin bildireceği eksik üyelik sayısı kadar belirtilen kimseler Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu üyesi olur. Yukarıda yazılı usullerle kendilerinden ad istenmiş ve üye adı bildirmiş olan siyasi partiler bu ad çekmeye dâhil edilmez.

Mahalli idareler seçimlerinde alınan oylar ilçe seçim kurulu üyeliklerinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun iki asıl ve iki yedek üyesinin ve siyasi partilerden eksik kalan asıl ve yedek üyelerinin, 298 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde nitelikleri yazılı Devlet memurları arasından ve aynı maddede gösterilen usulle saptanması gerekmektedir.

Söz konusu maddede öngörülen on yıllık görev süresinin başlangıcı, memuriyete ilk giriş tarihidir. Bunlar arasında Ankara'daki hizmet süresi, ad çekmeye esas olacak listenin düzenlenmesinde dikkate alınır. Bu kapsamda ad çekmeye esas olan liste Ankara Valiliğinden istenir. Ad çekme işlemi, bu listenin ilk sekiz sırasında yer alan Devlet memurları arasından ve siyasi partiler tarafından bildirilen asıl üyeler huzurunda başkanı tarafından yapılır.

VIII- Siyasi parti temsilcileri:

Son milletvekili genel ve ara seçimlerinde kendi listesinden Türkiye Büyük Millet Meclisine seçilmiş en az bir üyeye sahip olan veya 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilân edilen siyasi partilerden o il ve ilçede teşkilatı bulunanlar, il ve ilçe seçim kurullarında birer temsilci bulundurlur.

IX- İlçe seçim kurullarının görev süresi ve kapsamı:

İki yıl süre ile kurulacak il ve ilçe seçim kurulları; bu süre içinde yapılacak tüm seçimleri, halkoylamalarını, seçmen kütüklerinin yazımı, denetlenmesi ve güncelleştirme işlemlerini yönetirler.

Ancak 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ve ilgili diğer seçim kanunları gereğince yapılacak önseçimleri yönetecek önseçim ilçe seçim kurulları, bu kararda yer alan ilçe seçim kurulları dışında olup 2820 sayılı Kanun'un 41'inci maddesi uyarınca gerektiğinde ayrıca kurulur.

Yurt dışında bulunan seçmenler için seçim zamanı gümrük kapılarında kurulan geçici gümrük kapısı seçim kurulları bu karar kapsamında değildir.

S O N U Ç

Açıklanan nedenlerle;

1- İl ve ilçe seçim kurullarıyla Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 15, 18 ve 19'uncu maddelerinde yazılı usullere göre yukarıda açıklanan esaslar da gözetilerek, 2022 yılı Ocak ayının son haftasında (25 - 31 Ocak) ve iki yıl süre için yeniden kurulmalarına,

2- İl ve ilçe seçim kurullarıyla Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun kuruluşlarından itibaren iki yıllık görev süreleri içinde yasalarda belirlenen görevlerle birlikte yapılacak tüm seçimleri, halkoylamalarını, seçmen kütükleri yazımını, denetimini ve güncelleştirilmesi işlemlerini yöneteceklerine,

3- Kurulların oluşumu ile yapılan her değişikliğin kurul önünde tutanağa bağlanıp and içme tutanağı ile birlikte derhal Başkanlığımıza gönderilmesine,

4- Karar örneğinin;

a) Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

b) Seçime katılma yeterliliğine sahip siyasi partilerin genel başkanlıklarına gönderilmesine,

c) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulumuzun www.ysk.gov.tr internet adresinde yayımlanmasına,

ç) İl ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

12.01.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye	Üye
Muharrem AKKAYA	Erhan ÇİFTÇİ	Yunus AYKIN	Kürşat HAMURCU

Üye	Üye	Üye	Üye
Ahmet YENER	Ali ÜRKER	Mahmut AKGÜN	Cengiz TOPAKTAŞ

Üye	Üye	Üye
Ekrem ÖZÜBEK	Orhan USTA	Battal ÖĞÜT